

РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ

Розглянуто роль малого підприємництва в становленні та розвитку ринкової економіки, розкрито суть спрощеної системи оподаткування як прогресивного напрямку стимулювання малого підприємництва, необхідної складової розвитку ринкових відносин, ведення власного бізнесу. Наведено її переваги та недоліки. Охарактеризовано зміни в застосуванні спрощеної системи оподаткування в Україні внаслідок її реформування.

Рассмотрена роль малого предпринимательства в становлении и развитии рыночной экономики, раскрыта сущность упрощенной системы налогообложения как прогрессивного направления стимулирования малого предпринимательства, необходимой составляющей развития рыночных отношений, ведения собственного бизнеса. Представлены ее преимущества и недостатки. Охарактеризованы изменения в применении упрощенной системы налогообложения в Украине вследствие ее реформирования.

The role of small business in the development of market economy, the essence of the simplified system of taxation as a progressive direction of stimulating of small business, the necessary component of development of market relations, the running of own business are revealed in the article. The advantages and disadvantages are performed. The changes in the simplified system of taxation in Ukraine due to its reforming are characterized.

Постановка проблеми. В сучасних умовах ринкової економіки особливо актуального значення набуває розвиток малого бізнесу. Саме мале підприємництво стимулює економічну конкуренцію, сприяє структурній перебудові економіки та створює сприятливі умови для економічного добробуту. Підтримка малого бізнесу, у тому числі шляхом застосування податкових важелів, є одним із способів подолання економічної кризи в економіці. Проте, через недосконалість законодавчої бази та відсутність необхідних регулювань з боку держави, протягом тривалого часу на даний момент актуальним постає питання подальшого реформування спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Податкові інструменти є необхідною складовою державного регулювання економічної діяльності. Проблеми вибору оптимального режиму оподаткування для суб'єктів малого бізнесу, дослідження переваг та недоліків застосування спрощеної системи оподаткування та її впливу на економічну активність малого бізнесу, а також можливі шляхи її вдосконалення неодноразово досліджувались у публікаціях вітчизняних науковців та економістів, зокрема К.Л.Бакума, І.А.Брижаня, З.С. Варналія, О.Д. Василика, В.Є. Воротіна, М.А. Гапонюка, О.Д. Данілова, І.О.Лютото, М.Я. Матвієва, О.О.Олійника, М.В.Романюка, С.А. Супроненка, В.Я.Чевганова та ін. Проблеми спрощеної системи оподаткування досліджували такі вчені, як: В.І. Борейко, Ю.І. Іванова, О.М. Спіріна, Т.О. Токарева.

Зокрема, Г.М.Коваленко аналізує переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування обліку й звітності, Ю.Б. Іванов та А.М. Тищенко розглядають її в контексті таких інструментів податкового регулювання, як податкові пільги та податкове стимулювання, А.М. Соколовська дає їй оцінку як одному із чинників зниження податкового навантаження. О.В.Майстренко розглядає можливі шляхи вдосконалення спрощеної системи оподаткування малого підприємництва.

Мета і завдання статті. На даний час є велика кількість статей, публікацій і монографій щодо порядку переходу на спрощену систему оподаткування та її економічної доцільності, проте недостатньо проаналізовані переваги та недоліки спеціальних податкових режимів, їх вплив на макроекономічні та соціальні процеси. Саме тому метою написання статті є визначення ролі малого бізнесу для економіки України, методи його стимулювання, розгляд основних переваг та недоліків спрощеної системи оподаткування, обґрунтування необхідності її реформування та характеристика і оцінка її вдосконалення. У дослідженні поставлено такі завдання: визначити роль підприємництва в ринковій економіці, роль спрощеної системи оподаткування в динамічному розвитку економіки; розкрити переваги і недоліки її застосування, охарактеризувати шляхи покращення вітчизняної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу.

Виклад основного матеріалу. Процвітання будь-якої країни потребує стабільного економічного розвитку та максимальної зайнятості працездатного населення. Цьому може сприяти малий бізнес, який має значний потенціал для розвитку економіки та соціальної сфери. Усвідомлюючи важливість розвитку малого бізнесу для економіки України, Уряд намагається здійснювати конкретні кроки для його підтримки та подальшого розвитку.

Підприємництво – провідний сектор ринкової економіки, який забезпечує насиченість ринку товарами та послугами, сприяє здоровій конкуренції, створює новий прошарок – підприємець-власник. Воно базується на самостійній, ініціативній, систематичній, на власний ризик, діяльності і має на меті сприяння прибутку.

В сучасних умовах господарювання саме з малим підприємництвом держава пов'язує надію на швидкі позитивні структурні зміни в економіці, вихід з економічної кризи та створення умов для розширення впровадження ринкових реформ. Підприємництво розглядається державою як провідна сила в подоланні негативних процесів в економіці та забезпеченні сталого позитивного розвитку суспільства, як одна із сфер забезпечення зайнятості населення, запобігання безробіттю та створення нових робочих місць [1]. Перспективи малого і середнього бізнесу пов'язані і з його особливою роллю як в переході до ринкової економіки, так і в її становленні.

Насамперед це полягає в тому, що самостійне господарювання суб'єктів підприємницької діяльності активно впливає на формування конкурентного середовища. Таким чином, мале підприємництво є соціальним двигуном економічного розвитку, воно надає ринковій економіці необхідної гнучкості і спонукає до зростання.

Роль малого підприємництва полягає у вирішенні питання зайнятості, що проявляється у здатності малого та середнього бізнесу створювати нові робочі місця і поглинати надлишкову робочу силу. Особливо це стосується нинішнього стану справ як в Україні в цілому, так і в нашому регіоні зокрема. Адже в той час, коли йде процес скорочення робочих місць на великих підприємствах, малі фірми не тільки зберігають, але й створюють нові робочі місця. З огляду на це, мале підприємництво є могутнім стабілізуючим фактором.

Діяльність великої кількості малих підприємств забезпечує стабільний розвиток регіональної економіки. Завдяки більш високій конкуренції вони краще забезпечують місцеві ринки товарами і послугами і в той же час значно менше дестабілізують ситуацію на ринку робочої сили при банкрутстві окремих з них в порівнянні з великими підприємствами.

Малі підприємства використовують здебільшого місцеві ресурси, міцніше прив'язані до місця свого розташування. Крім того, вони є значним джерелом поповнення місцевих бюджетів, часто беруть участь у спонсорванні місцевих програм, будучи зацікавленими в економічному розвитку території, на якій вони знаходяться.

Підприємництво виступає важливим джерелом фінансового та організаційного забезпечення соціального захисту, вносить визначальний внесок у зменшення соціальної напруги і демократизації ринкових відносин. Воно забезпечує свій рівень життя та є фундаментальною основою у формуванні середнього класу. Значна роль малого підприємництва полягає і в тому, що воно виступає інвестором вітчизняної економіки, а також сприяє розширенню експортних можливостей держави.

Роль і місце малих підприємств в національній економіці найкраще виявляється в виконуваних ними функціях, а саме:

1. Мале підприємництво робить значний внесок у формування конкурентного середовища. Малий бізнес сприяє становленню конкурентних відносин, оскільки є антімонополюним за своєю природою. Здатність малого бізнесу швидко реагувати на тенденції ринку й розробляти нові товари для задоволення потреб споживачів визнана великими компаніями.

2. Малий бізнес надає ринковій економіці гнучкості, оперативно реагуючи на зміни кон'юнктури ринку, особливо в умовах швидкої індивідуалізації та диференціації споживчого попиту, зростання номенклатури товарів та послуг. Невеликий обсяг виробництва і обмежені ресурси змушують малі підприємства швидко пристосовуватись до нових умов, а великі компанії є менш поворотними в плані пристосування власної стратегії до нових тенденцій в економіці.

3. Функціонування малого бізнесу прискорює реалізацію новітніх технічних та комерційних ідей, наукоємної продукції. Більше половини нововведень минулого сторіччя створено незалежними винахідниками й невеликими компаніями. Основою таких досягнень є більш вільні організаційні умови на малих підприємствах, більше індивідуального підходу в розробках.

4. Мале підприємництво сприяє створенню нових робочих місць і поглинанню надлишкової робочої сили під час циклічних спадів та циклічних зрушень економіки, тобто успішно вирішає проблему зайнятості.

5. Малий бізнес значною мірою сприяє пом'якшенню соціальної напруги, демократизації ринкових відносин, створює передумови для формування середнього класу. Він виконує функцію послаблення тенденції до соціальної диференціації та розширення соціальної бази реформ.

Поряд з цим малий бізнес в Україні має певні риси, які суттєво відрізняють його від підприємництва більшості зарубіжних країн, а саме: низький рівень технічної озброєності при значному інноваційному потенціалі; низький управлінський рівень, недостатність знань, досвіду та культури ринкових відносин; прагнення до максимальної самостійності; поєднання в межах одного малого підприємства декількох видів діяльності, неможливість в більшості випадків орієнтуватися на однопродуктову модель розвитку; відсутність системи самоорганізації та недостатня інфраструктура підтримки малого підприємництва; відсутність повної і вірогідної інформації про стан та кон'юнктуру ринку, низький рівень консультаційних послуг та спеціальних освітніх програм; практична відсутність державної фінансово-кредитної підтримки; недовіра західних партнерів та негативне психологічне ставлення.

За нинішньої ситуації в Україні розвиток малого бізнесу повинен стати вирішальним чинником для вдосконалення економічних механізмів. Тільки енергійний розвиток малого

підприємництва забезпечить соціальну реструктуризацію суспільства і перехід до цивілізованого ринку.

З метою фінансової підтримки малого та середнього бізнесу в Україні 03.07.1998 року був прийнятий Указ Президента України "Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва". Як зазначають деякі фахівці, правовий аналіз сучасної теорії та практики оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва єдиним податком за дванадцять років його існування свідчить про те, що він є ефективним інструментом державної підтримки малого підприємництва.

Головна перевага спрощеної системи оподаткування полягає в тому, що вона створює найбільш сприятливі умови податкового режиму для малого бізнесу. Значна кількість підприємців і малих підприємств не ховається в "тінь" і декларує свої реальні прибутки і сплачує податки. Спрощена система зменшує тяганину в контролюючих органах із здаванням звітних документів. При цьому спрощена система має соціальне значення і мусить працювати для малого бізнесу [2].

Проте, при реформуванні спрощеної системи оподаткування, слід враховувати і ті негативні наслідки, до яких вона привела.

По-перше, це застосування схем ухилення від оподаткування, коли юридичні особи вступали у господарські стосунки з приватними підприємцями – платниками єдиного податку, які не є платниками податку на додану вартість. Такі юридичні особи реалізували для підприємців продукцію по собівартості або по занижених цінах, формували в себе податковий кредит, приватні підприємці надалі реалізували цю продукцію за ринковими цінами, розраховувались з юридичною особою готівкою, відповідно в нього не виникало податкових зобов'язань перед бюджетом. Завдяки цьому відбувались досить значні втрати бюджетних надходжень і, відповідно, тих сфер, що фінансуються з державного бюджету. Тому реформування необхідно було здійснювати таким чином, щоб ліквідувати цей недолік в чинному законодавстві, який би унеможливив такі суттєві податкові зловживання.

По-друге, деякі підприємства пропонували своїм штатним працівникам реєструватися суб'єктами підприємницької діяльності – платниками єдиного податку та продовжувати виконувати на підприємстві ті ж самі обов'язки, але при цьому сплачувати лише єдиний податок. Отже, реалізувалась одна із схем мінімізації сплати податкових зобов'язань. Також існували і проблеми з правом найму у суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб. В багатьох випадках, використовуючи право найму на роботу, суб'єкти, що за всіма ознаками є юридичними особами, реєструвались як фізичні особи, тоді як саме право найму вже є ознакою юридичної особи. Хоча слід також відмітити, що такі положення мали й позитивний результат, адже значна кількість фізичних осіб змогла працевлаштуватися [3].

На сучасному етапі розвитку економіки існує багато чинників, які створюють помітні перешкоди для ефективного функціонування малого бізнесу. Малі підприємства мають недостатньо фінансових ресурсів для здійснення своєї діяльності, відчують помітні труднощі з придбанням необхідного обладнання, виробничих площ. Коло постачальників сировини, матеріалів, комплектуючих дуже обмежене, ринок збуту продукції розвинутий недостатньо. Недосконала політика держави в сфері оподаткування також створює несприятливі умови для розвитку малого бізнесу.

Розвиток малого підприємництва в Україні здійснюється у несприятливому макро- та мікросередовищі, серед багатьох проблем, які необхідно вирішувати на різних рівнях. Аналіз діяльності суб'єктів малого бізнесу свідчить про те, що значна кількість новостворених малих підприємств не може розпочати свою роботу через відсутність достатнього статутного капіталу, сировини та матеріалів, власних площ і обладнання, практичних навичок та підприємливості працівників у здійсненні бізнесу. Вони мають проблеми виробничого характеру, труднощі в реалізації продукції, формуванні відповідної клієнтури. Через невеликі обсяги господарської діяльності деякі малі підприємства неспроможні залучати кваліфікованих фахівців, наймати здібних робітників і забезпечувати їм високу оплату праці [4].

Негативно впливають на розвиток малого бізнесу такі стримуючі фактори, як загальний спад вітчизняного товарного виробництва, зростання цін, інфляція, низький рівень платоспроможності населення, рекет, корупція тощо. Частка малих та середніх підприємств у валовому внутрішньому продукті України становить лише 9%, тоді як у країнах ринкової економіки – 50–65%, у Росії – близько 10–11%. Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) виробничих малих підприємств дорівнює лише 2,3% від загального обсягу продукції промисловості України [5].

Функціонування спрощеної системи оподаткування в умовах дії Указу Президента України "Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва" мало як свої переваги, так і недоліки.

До переваг застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єкта малого підприємництва слід віднести такі:

1. Суттєво спрощувались процедура і порядок реєстрації платника податку.
2. Значно спрощувались розрахунки, пов'язані з визначенням сум податків.

3. Замість різноманітних форм податкової звітності за податками та зборами, які заміщувались єдиним податком, заповнювалась одна форма звітності – розрахунок сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою, що подавалась до податкового органу раз на квартал.

4. Спрощувались ведення поточного бухгалтерського обліку та форм фінансової звітності.

5. Надавалось право вибору сплати ПДВ [6].

Проте, поряд з перевагами спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва, існували і певні перешкоди, що стримували розвиток малого підприємництва в Україні:

1. Обсяги виручки суб'єктів малого бізнесу, які давали право використовувати спрощену систему оподаткування, були значно обмежені.

2. Суми єдиного податку фізичної особи – платника податку сплачувались авансом за звітний період (квартал). При цьому не враховувалось, чи буде фактично отримано дохід від здійснення такої діяльності за звітний період.

3. У спрощеній системі за ставкою 6% за умови сплати ПДВ був присутній елемент подвійного оподаткування. Оскільки 6% податку нараховувалось виходячи з виручки, включаючи ПДВ, який надходив від покупців на поточний рахунок чи в касу підприємства, це було економічно неправильним.

Тому вдосконалення спрощеної системи доцільно було здійснювати шляхом прийняття окремої глави Податкового кодексу України, що і відбулось з 1 січня 2012 року.

Отже, спрощена система оподаткування, обліку та звітності – це особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [7]. Юридична особа чи фізична особа – підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим Податковим кодексом про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, та реєструється платником єдиного податку у порядку, визначеному нею.

Суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, згідно з Кодексом, поділяються на такі групи платників єдиного податку:

- перша група – фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню, та обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 150000 гривень;

- друга група – фізичні особи – підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв: не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг їх доходу не перевищує 1000000 гривень.

Ця норма не поширюється на фізичних осіб – підприємців, які надають посередницькі послуги з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна. Такі фізичні особи – підприємці належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для третьої групи;

- третя група – фізичні особи – підприємці, які протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв: не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг їх доходу не перевищує 3000000 гривень;

- четверта група – юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, які протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв: середньооблікова кількість працівників не перевищує 50 осіб; обсяг їх доходу не перевищує 5000000 гривень [8].

Вдосконалення спрощеної системи оподаткування має свої переваги і недоліки.

По-перше, до переваг слід віднести те, що зміни в оподаткуванні малого бізнесу максимально наближені до попередньої спрощеної системи оподаткування і до побажань підприємців.

По-друге, у самій схемі спрощеної системи позитивним є, насамперед, те, що для 1-ої та 2-ї категорій фізичних осіб – спрощенців суттєво збільшено щорічні обсяги реалізації товарів, робіт і послуг, за яких можна застосовувати спрощену систему. В першому випадку практично в півтора рази, в другому – удвічі. Для нової – 3-ої категорії – обсяг становить до 3 млн. гривень, а для юридичних осіб – спрощенців – до 5 млн. гривень (збільшено фактично у 5 разів).

Позитивним є так само те, що для 1-ої та 2-ої категорій суб'єктів спрощеної системи – фізичних осіб безпосередньо в Кодексі чітко визначено, що вони ведуть облік виключно доходів і виключно підсумком за день. Оскільки облік видатків не передбачено, отже, не має необхідності збирати первинні документи (накладні тощо), які раніше вимагали податкові органи.

Також позитивним є те, що межі ставки єдиного податку становлять від 1 до 10%, від 2 до 20% мінімальної заробітної плати. Мінімальна зарплата береться на початок поточного року. Станом на 1 січня 2012 року вона склала 1073 гривні, власне кажучи, майже ті самі межі, що існували напередодні. Конкретна ставка в цих межах як встановлювалась, так і встановлюватиметься місцевими радами. Тобто фактична схема встановлення ставки податку на різні види діяльності не змінилася.

Але те, що межі зазначені у відсотках від мінімальної заробітної плати, можна віднести до недоліків. Якщо на 2012 рік межі будуть звичними для підприємця – від 11 до 107 гривень, від 22 до 214 гривень, то на 2013 рік, якщо не змінити цю норму і не виразити її у гривнях, вони зростуть. Це призведе до того, що і місцеві бюджети постійно ставитимуть питання, яку ж планувати ставку, і підприємці не будуть впевнені. Тому було б доцільним ці межі, так само як і межі застосування спрощеної системи, виразити в грошовій формі, а не у відсотках від мінімальної заробітної плати. Це стабілізує розуміння і прогнозованість ситуації.

Існує ще один недолік нового порядку оподаткування "спрошенців". З одного боку, добре, що нарешті скасований той порядок, який забороняв віднесення на собівартість коштів, витрачених на купівлю товарів, робіт послуг для фізичних осіб спрощеної системи оподаткування, але з іншого боку фактично надання послуг юридичним особам або реалізація їм товарів підпадає під третю, нову, категорію оподаткування фізичних осіб-підприємців. Ця третя категорія оподатковується за іншим принципом, ніж перша і друга, тобто не за фіксованою ставкою єдиного податку, а за відсотковою ставкою єдиного податку. Так оподатковувались і оподатковуються юридичні особи – "спрошенці": 3% від обсягу реалізації плюс ПДВ або 5% від реалізації без ПДВ. Це нова категорія для фізичних осіб, відповідно, їм доведеться коригувати свою практику, ціни, відносини з юридичними особами, особливо тим, хто веде комбіновану діяльність.

Звідси можна зробити прогноз, що перші півроку застосування спрощеної системи в новому форматі, швидше за все, не тільки не скоротиться, а навіть збільшиться кількість як зареєстрованих підприємців, так і платників єдиного податку. Але це збільшення буде штучним як наслідок розділення бізнесу задля поєднання двох форм оподаткування.

І безумовно можуть виникнути деякі проблеми, особливо для третьої категорії "спрошенців". Адже для перших двох категорій практика застосування буде тією, що і попередні десять років. Для третьої категорії умови роботи як самих підприємців, так і податкових органів будуть новими. Тож найближчим часом доцільно було б подовжити мораторій на податкові перевірки "спрошенців", принаймні на півроку. Для того щоб і бізнес опанував нові засади, і податкові органи з причини допущення "спрошенцями" дрібних помилок не скасовували свідоцтва про сплату єдиного податку.

Це також слід віднести до проблемних питань – анулювання свідоцтва платника єдиного податку. Відтепер свідоцтво є безстроковим. Раніше воно видавалося щорічно, і раз на рік податковий орган міг відмовити у свідоцтві на підставі, наприклад, наявності податкових боргів. Тепер на підставі боргів або виявлення виду діяльності, який заборонений на спрощеній системі оподаткування, свідоцтво може бути анульовано. Для того щоб ця норма застосовувалась належним чином і нею не зловживали, мораторій на перевірки безумовно потрібний, щонайменше на півроку, що дозволить формалізувати ознаки, яким чином податкові органи з'ясуватимуть наявність забороненої діяльності тощо [9].

Висновки. Процвітання будь-якої країни потребує стабільного економічного розвитку та максимальної зайнятості працездатного населення. Цьому може сприяти малий бізнес, який має значний потенціал для розвитку економіки та соціальної сфери. Розвиток малого бізнесу для держави є вигідним багатьма чинниками, для прикладу: формуванням середнього класу, ростом економічної активності населення, створенням нових робочих місць, розробкою нововведень та ін. Держава повинна забезпечити спрощення законодавства, визначити права та обов'язки суб'єктів малого підприємництва, межі втручання місцевих органів у діяльність фірми. Крім використання нормативів прямої дії для функціонування суб'єктів малого бізнесу через митну, податкову, грошово-кредитну, зовнішньоекономічну систему, а також за допомогою інших заходів макроекономічного характеру. У цьому процесі роль держави є вирішальною. Усвідомлюючи важливість розвитку малого бізнесу для економіки України, Уряд намагається здійснювати конкретні кроки для його підтримки та подальшого розвитку [10].

Зміни в системі оподаткування суб'єктів малого підприємництва свідчать про те, що розвиток малого бізнесу – один з пріоритетів сучасної державної політики, а реформа спрощеної системи оподаткування спрямована на стимулювання розвитку економіки у відповідності з комплексними реформами, які провадяться сьогодні в Україні.

Завдяки запропонованій спрощеній системі буде збережено та створено мільйони робочих місць. Від підвищення розмірів обсягу виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та запровадження відповідальності в частині перевищення граничного обсягу виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) можна очікувати збільшення надходжень до місцевих бюджетів.

У зв'язку з прийняттям нового порядку застосування спрощеної системи можна констатувати, що зроблені серйозні коригування в порядку оподаткування суб'єктів малого підприємництва, але ще є над чим працювати підприємцям, передусім, із місцевими радами для встановлення реальних, а не завищених ставок єдиного податку. Є також необхідність перебувати у влади встановлення мораторію на проведення перевірок і зміни меж ставки єдиного податку для перших двох категорій і вираження їх не у відсотках від мінімальної заробітної плати, а в гривнях.

Уряд продовжуватиме і надалі на основі компромісних рішень між суспільством і владою створювати оптимальні умови для розвитку малого бізнесу, який є потужною складовою вітчизняної економіки та відіграє важливу роль у створенні конкурентного середовища і гнучкості національної економіки.

Література

1. Закон України "Про державну підтримку малого підприємництва" від 19.10.2000 р. № 2063-III.
2. Кужель О. Я створювала спрощенку не для мінімізаторів // Дзеркало тижня № 50 (778), 19 – 25 грудня 2009 р. [Електронний ресурс] / Держ. ком. України з питань регуляторної політики і підприємництва. – Назва з титул. екрану: <http://www.dkcp.gov.ua/>
3. Майстренко О. В. Перспективи розвитку в Україні спрощеного оподаткування малого підприємництва / О. В. Майстренко. – С.128–138. [Електронний ресурс] / Бібліотека Сумського національного аграрного університету. – Назва з електронного каталогу: <http://lib.sau.sumy.ua/>
4. Ходоніна О. Єдиний податок: зміни на краще? // Правовий тиждень. – 2008. – № 32(105) [Електронний ресурс] / Міністерство юстиції. – Назва з титул. екрану: <http://minjust.gov.ua/>.
5. Ліхолат С.М., Івасівка О.Л. Оподаткування малого бізнесу: проблеми та шляхи їх вирішення // Збірник науково-технічних праць. Науковий вісник, 2005. – Вип. 15.5 – С.288–291.
6. Коваленко Г.М. Вдосконалення оподаткування малого бізнесу: дис. канд. екон. наук: спец. 08.04.01. – Черкаський державний технологічний університет. – 2008. – 23 с. [Електронний ресурс] / Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI.
8. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності" від 04.11.2011 р. № 4014-VI.
9. Електронний ресурс <http://www.sta.ck.ua/html/deklar/contented.phtml>
10. Михайленко С. Альтернативні системи оподаткування малого підприємництва // Економіст. – 2008. – №11. – С. 47–49.